

ตัวแบบการวิเคราะห์ระบบการเมือง: ตัวแบบของอิสตัน และพาร์สันส์

ไพรวลัย เคนพรม¹

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอวิธีการวิเคราะห์ระบบการเมืองตามตัวแบบของอิสตันและพาร์สันส์ ซึ่งปัจจุบันนักรัฐศาสตร์ได้รับอิทธิพลทางความคิดในการวิเคราะห์การเมืองมาจากนักคิดสองท่านนี้ ซึ่งเป็นแนว การวิเคราะห์ในเชิงโครงสร้าง การวิเคราะห์ระบบการเมืองควรมีการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หลากหลายแนวทาง ทั้งแนวคิดทฤษฎีมานุษยวิทยา จิตวิทยา และสังคมวิทยา แล้วประมวลเข้ามาสู่แนวคิดปรัชญา มนุษยศาสตร์ จิตศาสตร์ สังคมศาสตร์ ที่จะเน้นไปที่ตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ความเสียสละ คุณลักษณะผู้นำ ภาวะผู้นำ ศาสนา วัฒนธรรม จริยธรรมคุณธรรม และมโนธรรมของผู้นำในสังคม องค์การ สถาบัน การบริหารการปกครอง โดยปรับบูรณาการกับแนวคิดของนักคิดหลังสมัยใหม่นิยม หรือแนวคิดหลังโครงสร้างนิยม จะช่วยให้การวิเคราะห์ระบบ ทางการเมืองมีความน่าเชื่อถือถูกต้องเหมาะสมมากขึ้น

คำสำคัญ: ระบบการเมือง, อิสตัน, พาร์สันส์, หลังสมัยใหม่นิยม, หลังโครงสร้างนิยม

¹ นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขายุทธศาสตร์และความมั่นคง คณะรัฐศาสตร์และนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Analytical Model of Political System: The Easton and Parson Models

Priwan Khenprom

Abstract

The objective of this article is to present how to conduct an analysis of political system by means of Easton Model and Parsons Model. At present, Political scientists have been influenced by both Easton and Parsons in their analysis of political systems. Both Models, however, are primarily based on structural analysis. The analysis of political systems would better be carried out under various conceptual frameworks, including concepts in anthropology, psychology, and sociology. Moreover, the analysis would be integrated with the concepts in philosophy, humanity, psychological science, and social sciences with an emphasis on status, authority, responsibility, sacrifice, leadership characteristics, leadership, religion, culture, virtue, conscience, firms, institutes, and governances. Furthermore, post modernism concept or post structuralism concept should be also taken into consideration. The said approaches would eventually lead to a more appropriate and reliable political analysis.

Keywords: Political system, Easton, Parsons, Post modernism, Post structuralism

บทนำ

จากอดีตถึงปัจจุบันนักรัฐศาสตร์มีความพยายามที่จะทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางการเมืองเพื่อที่จะอธิบาย พรรณนา และพยากรณ์ สิ่งเกี่ยวกับการเมืองเพื่อให้สังคมและการเมืองสร้างประโยชน์ให้กับผู้คนในสังคม ก่อนที่จะให้ความหมายของระบบการเมือง(Political system) จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความหมายของระบบ (system) เป็นลำดับแรกกล่าวคือ การเมือง (Politics) เป็นระบบความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่มีความเกี่ยวพันหรือมีอิทธิพลต่อกัน โดยประกอบด้วย องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยนำเข้า องค์ประกอบกระบวนการและองค์ประกอบปัจจัยนำออกโดยทุกองค์ประกอบเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมภายนอกที่มีส่วนในการผลักดันในกระบวนการสำหรับคำว่า “การเมือง” เป็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือปัจจัยองค์ประกอบภายใน ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต และองค์ประกอบภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายนอกองค์กรและสภาพแวดล้อมระดับโลก องค์ประกอบเหล่านี้มีปฏิสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกัน ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองซึ่งเป็นแรงผลักดันสำคัญในระบบการเมือง มีปัจจัยนำเข้าสู่กระบวนการแปลงรูปเพื่อให้ได้ผลผลิตของระบบ ผลผลิตก็จะได้รับอิทธิพลจากแรงผลักดันทางการเมืองย้อนกลับไปในระบบสารสนเทศที่จะปรับเปลี่ยนเป็นปัจจัยนำเข้าอีกครั้ง และนำเข้าสู่ระบบทางการเมืองอีกครั้งต่อไป

ในอดีตนักรัฐศาสตร์ได้ให้ความสนใจศึกษาระบบการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่ทศวรรษ 1960 เป็นต้นมา การให้ความหมายของระบบการเมืองเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจให้กระจ่างเพื่อที่จะสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำความเข้าใจ รวมถึงเพื่อการพัฒนาข้อเสนอ และการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง แก้ไขปัญหาทางการเมืองต่อไป เมื่อก้าวถึงการศึกษา

ระบบการเมืองนักรัฐศาสตร์มักจะอ้างถึงการนำทฤษฎีระบบมาใช้ในการศึกษาระบบการเมืองของนักวิชาการสองท่าน คือ เดวิด อีสตัน (Easton, 1965, 1979, 1979, 1981) และพาร์สันส์ (Parsons, 1967, 1967, 1970, 2007) ดังนี้

ตัวแบบของเดวิด อีสตัน ในการศึกษากระบวนการเมืองตามแนวคิดของอีสตัน ควรเริ่มจากการศึกษางานวิชาการที่เขาเขียนขึ้น ในปี ค.ศ. 1965 ที่ชื่อว่า “A Framework for Political Analysis” ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ Princeton University อีสตันได้นำทฤษฎีระบบมาใช้วิเคราะห์ระบบการเมือง และเขาเสนอตัวแบบการวิเคราะห์ระบบการเมืองขึ้น จากนั้นตัวแบบของเขาก็ได้รับความนิยมในการอ้างอิงและนำมาศึกษาต่อเรื่อยมา จนถึงปัจจุบัน อีสตันได้เสนอว่าองค์ประกอบการวิเคราะห์การเมืองจำเป็นต้องแยกองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์การเมืองออกมาให้ชัดเจน จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ระบบการเมืองซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจระบบการเมืองนั้นๆ ได้ตามที่ต้องการ องค์ประกอบของระบบที่อีสตันกล่าวถึงได้แก่ สภาพแวดล้อม ปัจจัยนำเข้า กระบวนการแปลงรูปหรือกระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลย้อนกลับ โดยที่ปัจจัยนำเข้า ของระบบประกอบด้วย ความต้องการและการสนับสนุน ส่วนผลผลิตของระบบ ประกอบด้วย การตัดสินใจและการดำเนินการ ที่ผ่านมามีนักรัฐศาสตร์ที่ศึกษาระบบการเมืองกล่าวอ้างถึงงานของอีสตันจำนวนมาก และนำแนวคิดของเขามาเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาระบบการเมือง โดยเฉพาะนักรัฐศาสตร์เมื่อก้าวถึงระบบการเมืองมักจะอ้างถึงงานของอีสตันเสมอถือว่าเป็นงานเขียนที่ได้รับความนิยมในการกล่าวอ้างถึงมากกว่านักรัฐศาสตร์ท่านอื่นๆ ในความคิดของผู้เขียนน่าจะมากกว่าการอ้างถึงแนวคิดของพาร์สันส์ด้วย

ส่วนตัวแบบของทาล์คอต พาร์สันส์นั้น เป็นแนวคิดที่มองสังคมเป็นเรื่องของโครงสร้าง แนวคิดนี้มีอิทธิพลต่อนักทฤษฎีทางสังคมศาสตร์อย่างมาก และนักรัฐศาสตร์ ในอดีตต่อมาจนถึงปัจจุบัน พาร์สันส์เขียนงานจำนวนมากเพื่อถ่ายทอดความคิดของเขา งานเขียนที่ชื่อว่า “The Structure of Social Action” ในปี ค.ศ.1937 งานเขียนที่ชื่อว่า “The Social System” ในปี ค.ศ.1951 งานเขียนที่ชื่อว่า “Structure and Process in Modern Societies” ในปี ค.ศ.1960 งานเขียนที่ชื่อว่า “Sociological Theory and Modern Society” ในปี ค.ศ.1968 งานเขียนที่ชื่อว่า “Politics and Social Structure” ในปี ค.ศ. 1969 งานเขียนที่ชื่อว่า “Social Systems and the Evolution of Action Theory” ในปี ค.ศ.1977 งานเขียนที่ชื่อว่า “Action Theory and the Human Condition” ในปี ค.ศ. 1978 (Parsons, 1964, 1967, 1970, 2007) พาร์สันส์มีข้อเสนอว่าสังคมมีโครงสร้างที่ตายตัว ระบบสังคมมีระบบย่อยจำนวนหลายระบบ แต่ละระบบของสังคมมีหน้าที่ทางสังคมที่ต้องดำเนินไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละระบบในสังคม การทำความเข้าใจโครงสร้างและระบบสังคมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษาระบบสังคม และระบบการเมือง

ที่ผ่านมา มีนักรัฐศาสตร์ที่ศึกษาระบบการเมืองกล่าวอ้างถึงงานของพาร์สันส์จำนวนมากเช่นกัน และนำแนวคิดของเขามาเป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาระบบการเมือง โดยเฉพาะนักรัฐศาสตร์ที่ศึกษาระบบการเมืองในเชิงสังคมวิทยาการเมือง (political sociology) หรือเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านทฤษฎีสังคมและการเมือง ถึงแม้ว่าจะได้รับการกล่าวถึงน้อยกว่าแนวคิดระบบการเมืองของอิสตันก็ตาม

ตัวแบบการวิเคราะห์ระบบการเมืองของอิสตัน

อิสตันนำเสนอตัวแบบระบบการเมือง ซึ่งมีนักรัฐศาสตร์จำนวนมากนำมาใช้ในการศึกษาระบบการเมือง อิสตันเห็นว่าองค์ประกอบของการวิเคราะห์การเมืองควรเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ กล่าวคือ

องค์ประกอบแรก สภาพแวดล้อม อิสตันเห็นว่าสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับระบบการเมืองมีอยู่มากมายที่มีอิทธิพลต่อการเมือง การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องดำเนินการให้ มีสารสนเทศเพียงพอต่อการวิเคราะห์ถึงอิทธิพลของสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการเมือง สภาพแวดล้อมในที่นี้อาจจะเป็นสถาบันทางการเมือง สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองก็ได้ สภาพแวดล้อมโดยทั่วไปเป็นสิ่งที่ ไม่สามารถควบคุมได้ในทางปฏิบัติของการวิเคราะห์ระบบการเมือง สำหรับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของแต่ละสังคมย่อมมีแตกต่างกัน รวมถึงเมื่อวิเคราะห์ระบบการเมืองที่มีระบอบ การปกครองแตกต่างกันย่อมจะมีสภาพแวดล้อม ที่ไม่สามารถควบคุมได้แตกต่างกันด้วย ในสังคมที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ย่อมมีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการทำหน้าที่ขององค์ประกอบได้ดีกว่าสังคมที่ปกครองในระบอบเผด็จการ เนื่องจากสังคมประชาธิปไตยมีระบบสังคมมีการเปิดมากกว่าสังคมเผด็จการ สภาพแวดล้อมภายนอกกระบวนการเมืองก็มีอิทธิพลมากกว่าสังคมเผด็จการที่มักจะพยายามควบคุมสภาพแวดล้อมภายนอกโดยการปิดประเทศ

องค์ประกอบที่สอง ปัจจัยนำเข้า อิสตันเห็นว่าปัจจัยนำเข้าเป็นตัวป้อนที่นำเข้าสู่กระบวนการแปลงรูปหรือระบบการเมือง ปัจจัยนำเข้าเป็นสิ่งจำเป็นที่จะส่งเข้าสู่กระบวนการแปลงรูปหรือระบบการเมือง ในทัศนะของอิสตันประกอบไปด้วย ความต้องการและการสนับสนุน โดยความต้องการเป็นความต้องการของผู้มีส่วนได้

ส่วนเสียในระบบการเมือง ส่วนการสนับสนุน เป็นการสนับสนุนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระบบการเมืองเช่นกัน สิ่งเหล่านี้เป็นเสมือนวัตถุดิบที่ส่งผลเข้าสู่ระบบการเมือง ในทางปฏิบัติของการวิเคราะห์ระบบการเมือง สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้ามีความแตกต่างกัน ในระบอบการปกครองต่างกัน สังคมที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยย่อมมีความต้องการของประชาชนและการสนับสนุนอย่างหลากหลาย ประเด็น เนื่องจากสังคมเปิดกว้างในการแสดงความต้องการ และแสดงการสนับสนุนทางการเมือง รวมถึงมีช่องทางในการแสดงออกถึงความต้องการและการสนับสนุนได้มากกว่าสังคมที่ปกครองในระบอบเผด็จการ ซึ่งมักจะมีการจำกัดการมีส่วนร่วมทางการเมืองในการแสดงความต้องการและการสนับสนุน ผู้ปกครองผูกขาดในการเสนอความต้องการต่างๆ โดยตัดสินใจ แทนประชาชนว่าสิ่งใดควรเป็นสิ่งที่ต้องการ ส่วนประชาชนมีหน้าที่สนับสนุนเท่านั้นโดยใช้กลไกรัฐเป็นเครื่องมือบีบบังคับทั้งทางตรงและทางอ้อม

องค์ประกอบที่สาม กระบวนการทางการเมือง อีสตันเห็นว่าในกระบวนการที่เรียกว่า “กระบวนการแปลงรูป” (conversion process) เป็นกระบวนการที่นำปัจจัยนำเข้ามาสู่กระบวนการแปรเปลี่ยนสภาพหรือกระบวนการแปลงรูปร่าง ปัจจัยนำเข้าที่นำเข้าสู่กระบวนการนี้ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งเนื่องจากผลผลิตจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับปัจจัยนำเข้านี้เป็นสำคัญด้วย กระบวนการนี้เป็นกระบวนการเปลี่ยนสภาพของความต้องการและข้อเรียกร้องให้เปลี่ยนเป็นผลผลิตในระบบการเมือง ในทางปฏิบัติของการวิเคราะห์ระบบการเมือง สำหรับการวิเคราะห์กระบวนการทางการเมืองนั้น มักจะเกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ขององค์กรทางสังคมและการเมืองเป็นหลัก การทำหน้าที่ของกลไกทางสังคม รวมถึงกระบวนการเคลื่อนไหวทางการเมือง กระบวนการกลุ่มทางสังคม

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในกระบวนการทางการเมืองหรือไม่ มักจะขึ้นอยู่กับระบอบการปกครองของสังคมนั้นเป็นหลัก หากสังคมปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยมักจะมีกลไก ที่เอื้ออำนวยต่อทุกฝ่ายที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในการร่วมกันแปลงรูปของปัจจัยนำเข้าให้ได้ผลผลิตที่ต้องการ แต่หากสังคมปกครองในระบอบเผด็จการมักจะมี การดำเนินการในทางตรงกันข้าม กระบวนการทางการเมืองมักจะถูกผูกขาดจากผู้ปกครองเป็นหลัก ผลผลิตจึงไม่สะท้อนถึงความต้องการและการสนับสนุนจากประชาชน แต่มักจะเป็นความต้องการของผู้ปกครองและให้ประชาชนสนับสนุน

องค์ประกอบที่สี่ ผลผลิต อีสตันเห็นว่า เป็นสิ่งที่ได้จากกระบวนการแปลงรูปหรือขั้นตอนในกระบวนการในระบบการเมือง โดยสิ่งที่ได้จากกระบวนการดังกล่าว ประกอบด้วย การตัดสินใจ และการดำเนินการเป็นการตัดสินใจทางการเมือง และการดำเนินการ ซึ่งการตัดสินใจเป็นการตัดสินใจที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือ การตัดสินใจไม่ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ผลผลิตของกระบวนการยังอาจหมายความว่าความรวมถึงนโยบายสาธารณะที่ได้จากกระบวนการแปลงรูปทางการเมือง เนื่องจากนโยบายสาธารณะ เป็นแนวทางอย่างกว้างของผู้มีหน้าที่ตัดสินใจทางการเมืองว่าจะตัดสินใจที่จะดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือตัดสินใจว่าจะไม่ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ในทางปฏิบัติของการวิเคราะห์ระบบการเมือง สำหรับการวิเคราะห์ผลผลิตตามแนวคิดของอีสตัน ทั้งผลผลิตส่วนที่เป็น การตัดสินใจ และการดำเนินการ โดยการตัดสินใจเป็นการตัดสินใจในภาพกว้างหรือแนวทางการปฏิบัติการทางสังคมและการเมือง รวมถึงสิ่งที่เป็นการตัดสินใจไม่กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วย ผลผลิตจึงอาจอยู่ในรูปของกฎหมาย ระเบียบ ข้อปฏิบัติ หรือคำสั่งต่างๆ

ก็ได้ ผลผลิตทั้งสองส่วนจะสัมพันธ์กับสิ่งที่เป็นปัจจัยนำเข้าเสมอ การทำความเข้าใจผลผลิตจึงต้องพิจารณาในมิติที่กล่าวมาจึงจะทำให้เข้าใจผลผลิตของกระบวนการทางการเมือง

องค์ประกอบสุดท้าย ข้อมูลย้อนกลับ อิสตันเห็นว่าข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากกระบวนการแปลงรูปในระบบการเมือง เมื่อได้ผลผลิตจากกระบวนการแล้วก็จะได้อิทธิพลสารสนเทศนำกลับไปสู่กระบวนการตั้งต้นใหม่ นั่นคือ ย้อนกลับไปยังปัจจัยนำเข้าของกระบวนการ เมื่อปัจจัยนำเข้าได้รับสารสนเทศดังกล่าวก็จะมี การปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงปัจจัยนำเข้าก่อนที่จะนำเข้าสู่กระบวนการแปลงรูปอีกครั้งหนึ่ง ในที่นี้ปัจจัยนำเข้าทั้งความต้องการและการสนับสนุนก็มีการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงโดยมีพื้นฐานข้อมูลสารสนเทศจากข้อมูลย้อนกลับ ในทางปฏิบัติของการวิเคราะห์ระบบการเมืองดังกล่าว การวิเคราะห์ข้อมูลย้อนกลับเป็นสิ่งสำคัญในระบบการเมือง ข้อมูลย้อนกลับนอกจากจะเป็นสิ่งที่ได้จากกระบวนการทางการเมืองในรูปของผลผลิต ในเบื้องต้นแล้ว ข้อมูลย้อนกลับนี้ก็ได้รับอิทธิพลจากสภาพแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา ข้อมูลย้อนกลับจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยนปัจจัยนำเข้าก่อนที่จะนำเข้าสู่กระบวนการทางการเมืองอีกครั้ง

ตัวแบบการวิเคราะห์ระบบการเมืองของพาร์สันส์

ตัวแบบของพาร์สันส์ได้รับความนิยมนำมาศึกษาโครงสร้างและระบบสังคม รวมถึงระบบการเมืองด้วย แนวคิดพื้นฐานของพาร์สันส์เห็นว่าสังคมที่ดีจะต้องมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยกำหนดค่านิยมของคนในสังคมขึ้นมา บุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของสังคมจะยอมรับค่านิยมนั้นเนื่องจากสังคมมีมาตรการในการควบคุมคนในสังคมให้ปฏิบัติตาม สมาชิกของสังคมก็มีความ

ต้องการการยอมรับเข้ากลุ่ม ในเบื้องต้นกลุ่มอาจจะมีมาตรการหากบุคคลซึ่งเป็นสมาชิกของกลุ่มไม่ได้ปฏิบัติตามค่านิยมหลักของกลุ่ม อาจแสดงถึงการไม่ยอมรับเข้ากลุ่ม ขับออกจากความเป็นสมาชิกกลุ่ม

พาร์สันส์เห็นว่าการที่สังคมมีระเบียบจะทำให้คนไม่เห็นแก่ตัว และทำตัวเป็นประโยชน์กับกลุ่มของตนหรือสังคม นั่นเอง ส่วนมาตรการขั้นสูงขึ้นมาในระดับสังคม เป็นมาตรการทางกฎหมายจัดการบุคคลที่ละเมิดค่านิยมของสังคม เมื่อสังคมมีทั้งมาตรการของกลุ่มและกฎหมายเป็นเครื่องมือ โดยทำให้คนมีค่านิยม ที่สอดคล้องกัน ก็จะทำให้เกิด “ความเป็นระเบียบ” ขึ้น ระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญเป็นแนวปฏิบัติของคนในสังคมหรือเป็นวิถีปฏิบัติภายใต้ชุดความเชื่อบางอย่างร่วมกันของคนที่เป็นสมาชิกสังคม แนวคิดการปรากฏตัวถือเป็นแนวคิดพื้นฐานที่พาร์สันส์นำมาใช้ประโยชน์ในการสร้างทฤษฎีหรือตัวแบบที่เรียกว่า “ระบบสังคม” โดยพาร์สันส์เห็นว่าสังคมมีโครงสร้างมีองค์ประกอบย่อยต่างๆ มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน หากเข้าใจชุดความคิดเหล่านี้ก็จะเกิดประโยชน์ในการสร้างหรือออกแบบสังคมที่ดี เนื่องจากสังคมมีความสลับซับซ้อนมากมายนัก

สังคมในความคิดของพาร์สันส์เป็นการรวมกันของระบบต่างๆ มากมาย หลายระบบ เขาพยายามศึกษาและแยกองค์ประกอบออกมาว่า สังคมมีองค์ประกอบใดบ้าง มีระบบใดบ้าง โดยเขาพบว่าระบบสังคมทุกระบบจะต้องมีมาตรการหรือกลไกที่มาตอบสนองหรือต้องได้รับการตอบสนอง หากระบบสังคมใดไม่ได้รับการตอบสนองระบบนั้นก็จะไม่สามารถดำรงอยู่ได้ ดังนั้น เพื่อให้ระบบสังคมสามารถดำรงอยู่ได้จำเป็นต้องได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสม หากระบบสังคมได้รับการตอบสนองระบบนั้นสามารถดำรงอยู่ได้ ระบบนั้นก็จะทำหน้าที่ที่คาดหวังที่มีต่อระบบนั้นได้อย่างราบรื่น และต่อเนื่องเรื่อยไป กระบวนการ

ทำหน้าที่ของระบบสังคมที่ใช้ได้ต้องดำเนินไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

สำหรับการทำความเข้าใจระบบสังคมในความคิดของพาร์สันส์จึงมีความสำคัญ โดยพิจารณาว่าระบบสังคมได้รับการตอบสนองหรือไม่ เนื่องจากระบบสังคมต้องการการตอบสนอง ระบบนั้นจึงจะดำรงอยู่ได้และพร้อมจะทำหน้าที่ของระบบต่อไปอย่างต่อเนื่องเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ในสังคมมีสถาบันหลักหลายสถาบัน โดยสถาบันหลักเหล่านั้นจะทำหน้าที่ของตนเพื่อรับใช้หรือรองรับตอบสนองความต้องการ หากกระบวนการนี้ราบรื่นก็จะทำให้สังคมสามารถดำรงอยู่ในภาพรวม พาร์สันส์กล่าวถึงการปรับตัวในการผลิตสินค้า การสร้างความมั่งคั่งในทางเศรษฐกิจโดยใช้ประโยชน์จากสภาวะแวดล้อม ใช้เงินเป็นตัวขับเคลื่อน การทำงานตามหน้าที่ นอกจากนี้การใช้ประโยชน์จากการเมืองให้บรรลุเป้าหมาย ความชอบธรรมในการใช้อำนาจเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะการใช้อำนาจทางการเมือง

ส่วนหน้าที่พื้นฐานของสังคม พาร์สันส์เชื่อว่าหน้าที่พื้นฐานของสังคม 4 ประการ กล่าวคือ

1. การปรับตัวเป็นหน้าที่สำคัญมากที่จะต้องมีการดำเนินการ โดยยึดระบบเป็นหลัก ซึ่งต้องมีการสำรวจตรวจสอบว่าสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์หรือเกิดขึ้นปรากฏอยู่ในสังคมนั้น มีความเหมาะสมสอดคล้องหรือตรงกับความต้องการ ของระบบหรือไม่ หากเหมาะสมสอดคล้องก็ไม่จำเป็นต้องปรับตัว แต่หากพบว่ามีช่องว่างของความเหมาะสมหรือไม่มีความเหมาะสมหรือสอดคล้องก็มีความจำเป็นต้องมีการปรับตัวให้เหมาะสมสอดคล้องต่อไป โดยไม่มีสิ่งใดที่ไม่ต้องปรับตัวเนื่องจากความต้องการของระบบมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

2. การกำหนดเป้าหมายของสังคมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากที่ต้องดำเนินการให้ชัดเจนเป็นรูปธรรม และต้องมีการบวนการอบรมปณิธาน

ทางสังคมโดยเป็นหน้าที่ของระบบต่างๆ และสถาบันทางสังคมเหล่านั้นจะต้องทำหน้าที่ของตนเองเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้ได้ หากย้อนกลับมาพิจารณาสังคมไทย ความคิดกระแสหลักต้องการให้สังคมมีระบอบการปกครองประชาธิปไตยแบบไทย โดยมีการนำเกณฑ์การตัดสินใจแบบธรรมาธิปไตย หรือการสร้างประชาธิปไตยที่มีธรรมหรือศีลธรรมเราก็ต้องมีระบบสังคม มีสถาบันของสังคมมาทำหน้าที่เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายนั้นให้ได้ โดยอาจใช้เรื่องอำนาจหรืออำนาจรัฐในการเมืองมาช่วยให้เกิดการประสานให้บรรลุเป้าหมาย หรือหากต้องการระบอบประชาธิปไตยแบบตะวันตก สังคมต้องร่วมกันกำหนดเป็นเป้าหมายที่ต้องการบรรลุก็จำเป็นต้องอาศัยระบบต่างๆ มาทำหน้าที่เช่นกัน

3. การบูรณาการเป็นอีกหน้าที่ที่มีความสำคัญอย่างมาก โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การทำให้ทุกหน่วยในระบบสังคมสามารถสอดประสานกันร่วมมือกันอย่างลงตัว สังคมต้องมีการบูรณาการไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีเป้าหมายร่วมกัน หากไม่สามารถทำให้เกิดการ บูรณาการประสานกันก็จะทำให้ไม่สามารถที่จะบูรณาการประสานกันได้ก็จะทำให้สังคมเกิดปัญหา พาร์สันส์เห็นว่าสังคมเป็นระบบใหญ่ที่มีระบบย่อยมากมายหลากหลาย มีความแตกต่างกันอย่างยิ่ง แต่ระบบสังคมใหญ่ต้องมีการประสานกันให้แต่ละระบบย่อยทำหน้าที่ของตนเองให้สมบูรณ์อย่างบูรณาการร่วมกัน ภายใต้ความแตกต่างหลากหลายของระบบย่อยในภาพรวมของการบูรณาการ การทำหน้าที่ของระบบย่อยในสังคมต้องมีความกลมกลืนเป็นหนึ่งเดียว ประสานกันอย่างบูรณาการ เป็นข้อเสนอของพาร์สันส์ที่ต้องการให้สังคมดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ภายใต้การทำหน้าที่ของระบบย่อยในสังคม โดยเป็นการเสนอให้มีการตรวจสอบว่าแบบแผนของสังคมที่มีนั้นถือเป็นสิ่งที่ปัจเจกบุคคลหรือคนในสังคมต้อง

ปฏิบัติตามหน้าที่ของตน หากปรากฏว่าปัจเจกบุคคลไม่สามารถทำหน้าที่ตามที่คาดหวังได้หรือขาดแรงจูงใจที่จะก้าวไปกับสังคมสู่เป้าหมายสังคม เป็นหน้าที่ของสถาบันทางสังคมที่จะต้องฟื้นฟูสภาพจิตใจให้ปัจเจกบุคคลเหล่านั้นสามารถเข้าใจและร่วมเดินทางไปด้วยกันสู่เป้าหมายของสังคม

4. การฟื้นฟูปัจเจกบุคคลให้มีจุดร่วมของเป้าหมายเดียวกันเพื่อรักษาไว้ซึ่งแบบแผนของสังคม ทุกส่วนต้องใช้ความพยายามในการรักษาแบบแผนของสังคมไว้ การเปลี่ยนแปลงอาจเกิดขึ้นได้ เป็นสิ่งที่พาร์สันส์เรียกว่า “การปรับตัว” แต่การปรับตัวต้องกระทำอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยต้องใช้เวลาในการปรับเปลี่ยนทางการเมือง พาร์สันส์ไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงแบบรวดเร็ว รุนแรงหรือการเปลี่ยนแปลงระบบแบบถอนรากถอนโคน หรือไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนแปลงในแนวทาง “ปฏิวัติ” โคนล้มอย่างรุนแรงและยังไม่เห็นด้วยกับการใช้ความรุนแรงทางสังคมและการเมืองในการเปลี่ยนแปลงสังคมและการเมือง

การทำความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างและสภาพแวดล้อมทางสังคม เป็นสิ่งจำเป็นยิ่งต่อการทำหน้าที่ปรับตัวของสังคม โดยเป็นพื้นฐานที่สังคมต้องตระหนักถึงความสำคัญ ซึ่งจะต้องมีการวิเคราะห์โครงสร้างระบบและสภาพแวดล้อม ทางสังคมเพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับตัวของสังคม นั่นเอง

การทำหน้าที่ปรับตัวของปัจเจกบุคคลเป็นความพยายามที่จะให้สังคมบรรลุเป้าหมายของสังคม พาร์สันส์จึงให้ความสำคัญกับคนที่อยู่ในสังคมในฐานะสมาชิกสังคม โดยเน้นที่บุคลิกภาพของบุคคล โดยบุคลิกภาพของคนในสังคมจะต้องสอดคล้องและไม่เป็นอุปสรรคขัดขวางการไปสู่เป้าหมายการบรรลุเป้าหมายของสังคม หากพิจารณาแล้วพบว่าคนในสังคมมีบุคลิกภาพที่ไม่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือทำให้สังคมไม่บรรลุเป้าหมาย เป็นหน้าที่

ของระบบย่อยในสังคมที่ต้องปรับบุคลิกภาพของบุคคลเหล่านั้นภายใต้ชุดอุดมการณ์เดียวกัน

ส่วนกระบวนการในการปรับบุคลิกภาพนั้น สถาบันทางสังคมจะใช้กระบวนการอบรมบ่มนิสัยทางสังคมเป็นเครื่องมือสำคัญในการปรับบุคลิกภาพของคนในสังคม ภายใต้การมีอุดมการณ์เดียวกันของคนในสังคม โดยเป้าหมายของระบบบุคลิกภาพสุดท้ายคือ การบรรลุเป้าหมายของสังคม พาร์สันส์ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญ ของระบบสังคมว่าสังคมมีระบบย่อยมากมายจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เราต้องเกิดความเข้าใจระบบสังคมแต่ละระบบ ซึ่งแต่ละระบบมีความแตกต่างกัน แต่เป้าหมายที่แต่ละระบบต้องมีร่วมกันคือ เป้าหมายสังคม ส่วนในกระบวนการทำหน้าที่ของระบบย่อยต่างๆ ต้องประสานร่วมมือกันเป็นสิ่งที่พาร์สันส์เห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างมาก ซึ่งเป้าหมายสุดท้ายที่สำคัญของระบบสังคม คือ การบูรณาการระบบสังคม พาร์สันส์ชี้ให้เห็นว่าระบบสังคมจะทำหน้าที่ได้ดีเพียงใดโดยมีการปรับตัว รวมถึงมีการบูรณาการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสังคม มีระบบวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการรักษาไว้ซึ่งแบบแผนของสังคม โดยสิ่งนี้เป็นเป้าหมายของสังคม พาร์สันส์เชื่อว่าระบบวัฒนธรรมจะเป็นสิ่งเชื่อมโยงฟื้นฟูจิตใจและจูงใจผู้คนในสังคมโดยเป้าหมายสุดท้ายของระบบวัฒนธรรม คือ การรักษาแบบแผนของสังคมไว้

ส่วนระบบย่อยของสังคมในความคิดของพาร์สันส์ ระบบเศรษฐกิจเป็นระบบที่มีความสำคัญในลำดับแรกที่ต้องพิจารณาซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำหน้าที่ในการปรับตัว ส่วนระบบเศรษฐกิจที่พาร์สันส์เห็นว่าเป็นระบบที่เหมาะสมคือ “ระบบทุนนิยม” หากสามารถระบุระบบเศรษฐกิจและสิ่งที่เกี่ยวกับมนุษย์เพื่อที่จะทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของสังคมถือเป็นสิ่งที่เหมาะสมในความคิดของพาร์สันส์ เมื่อมีระบบเศรษฐกิจแล้วจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับตัว ระบบที่สองเป็นระบบ

การเมืองเพื่อนำพาสังคมไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ โดยการประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง พาร์สันส์เน้นการมีเป้าหมายร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญเพื่อที่จะก้าวเดินไปร่วมกัน

ระบบของสังคมหรือชุมชน มีเป้าหมายของการทำหน้าที่บูรณาการ พาร์สันส์เห็นว่าสังคมจำเป็นต้องมีการผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นจะถือว่าเป็นระบบของสังคมหรือชุมชน และจุดเน้นอีกประการหนึ่งคือ การมีเป้าหมายของการอยู่ร่วมกัน อย่างน้อยสังคมต้องมีการผลิตและการมีเป้าหมายร่วมกัน ระบบของความไว้วางใจเป็นระบบย่อยที่จะมาทำหน้าที่คุ้มครองและธำรงวัฒนธรรม พาร์สันส์เห็นความสำคัญกับการธำรงรักษาวรรณธรรมให้คงอยู่สืบทอดโดยสร้างระบบของความไว้วางใจให้เกิดขึ้นในสังคมเป็นสิ่งที่ต้องรักษาไว้เป็นแบบแผนของสังคม

ส่วนการนำตัวแบบของพาร์สันส์มาใช้ในการวิเคราะห์ระบบการเมืองนั้นเป็นความพยายามในการวิเคราะห์บนฐานความคิดหรือความเชื่อว่าสังคมมีลักษณะเป็นโครงสร้าง มีระบบทางสังคม ที่เป็นรูปธรรม ผู้ศึกษาต้องค้นหาให้ทราบถึงโครงสร้างเหล่านั้นในฐานะที่เป็นตัวแบบสำคัญต่อการทำความเข้าใจระบบนั้น การวิเคราะห์ระบบการเมืองก็เช่นกัน หากสามารถที่จะวิเคราะห์ให้ทราบถึงโครงสร้างทางการเมืองระบอบองค์ประกอบของการเมือง สถาบันทางการเมือง การทำความเข้าใจหน้าที่และการทำหน้าที่ของระบบต่างๆ ทางการเมืองก็จะทำให้เกิดความเข้าใจระบบการเมือง หากสภาพแวดล้อมของสังคมในขณะหนึ่งประชาชนต้องการบริการด้านสุขภาพจากรัฐอย่างมาก เมื่อนำเข้าสู่ระบบกลุ่มเรียกร้องหรือกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ก็จะพยายามที่จะกดดันสนับสนุนให้เกิดการต่อรองระหว่างกันกลไกในโครงสร้างทางการเมืองควรอย่างยิ่งที่จะกำหนดหรือออกแบบไว้ให้มีความเหมาะสม เพื่อความยุติธรรม

ทางสังคมในการให้บริการสุขภาพให้กับประชาชน (Ruger, 2012)

อย่างไรก็ตาม หากระบบการเมืองได้ทำหน้าที่ของตนเองตามที่คาดหวังก็จะเกิดความยุติธรรมทางสังคมในการจัดสรรแบ่งปันทรัพยากรอย่างเสมอภาคกัน ประเด็นการวิเคราะห์การเมืองมักจะวิเคราะห์หลายประเด็น เช่น การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบการเมืองกับเศรษฐกิจการเมือง เป็นต้น (List, 2012)

การวิเคราะห์การเมืองโดยมุ่งวิเคราะห์ที่ระบบการเมืองยังเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจปรากฏการณ์ทางการเมือง เช่น การวิเคราะห์การปฏิบัติในระบอบการปกครองของแอฟริกาตะวันตก (Dueppen, 2012) หรือการวิเคราะห์ระบบการรัฐประหารในประเทศไทย ซึ่งแต่ละระบบการเมืองก็มีปัจจัยนำเข้า สิ่งแวดล้อม โครงสร้าง และกลุ่มผลประโยชน์จำนวนมากที่แตกต่างกัน ผลจากการวิเคราะห์จะทำให้ทราบถึงปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบ

ข้อถกเถียงบางประการ

การวิเคราะห์ระบบการเมืองที่นำแนวคิดของอิสตันและพาร์สันส์มาใช้ในการวิเคราะห์ระบบการเมืองนั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณาพื้นฐานความคิดหรือปรัชญาการแสวงหาความรู้ของนักคิดทั้งสองท่าน ถึงแม้ว่าที่ผ่านมา นักคิดทั้งสองท่านนี้ต่างได้รับการยอมรับอย่างยิ่งโดยเมื่อกล่าวถึงการวิเคราะห์ระบบการเมืองจำเป็นที่ผู้ศึกษาหรือผู้วิเคราะห์จะต้องทราบถึงหรือกล่าวอ้างอิงถึงนักคิดทั้งสองท่าน

นักรัฐศาสตร์ในประเทศไทยที่ศึกษาเกี่ยวกับระบบการเมืองมักจะต้องกล่าวอ้างถึงอย่างน้อยที่สุดต้องกล่าวอ้างถึงอิสตัน ไม่เช่นนั้นก็ไม่ถือว่า มีความรู้เรื่องการเมืองวิเคราะห์ระบบการเมือง นักศึกษาทางรัฐศาสตร์ต้องศึกษาตัวแบบของอิสตัน อาจารย์ผู้สอนก็เน้นความสำคัญโดยมักจะออกเป็นข้อสอบ

ให้นักศึกษารัฐศาสตร์ประยุกต์ตัวแบบของอิสตันมาใช้ในการวิเคราะห์ระบบการเมืองอยู่เสมอ โดยในการสอบนั้นๆ ผู้สอนอาจจะยกตัวอย่างปรากฏการณ์ทางการเมืองให้นักศึกษาประยุกต์แนวคิดของอิสตันมาใช้ หากจะกล่าวว่านักศึกษารัฐศาสตร์ที่เรียนเรื่องการวิเคราะห์ระบบการเมืองต้องรู้จักตัวแบบของอิสตัน ไม่เช่นนั้นผู้สอนก็ไม่ถือว่าผ่านการศึกษาระบบการเมือง หากท่านไม่เชื่อก็ลองทดสอบถามนักศึกษารัฐศาสตร์หรือนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ทั่วไปดูก็ย่อมได้ข้อมูลตรงกับผู้เขียน เพียงแต่หากสอบถามนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์อื่นๆ ที่ศึกษาเน้นทางทฤษฎีสังคมก็อาจจะทราบว่าไม่มีตัวแบบของพาร์สันส์เพิ่มขึ้นมาใช้ในการวิเคราะห์ระบบการเมือง อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีการเมืองที่มีการศึกษาในปัจจุบันมีมากมายหลากหลาย มีนักรัฐศาสตร์ นักปรัชญา และสังคมศาสตร์ที่สนใจศึกษาทฤษฎีการเมือง นำเสนอไว้ชัดเจนอย่างกว้างขวาง เช่น ทฤษฎีประชาธิปไตยเสรีนิยม ทฤษฎีการพัฒนาการเมือง ทฤษฎีสังคมนิยม ทฤษฎีว่าด้วยความแปลกแยก ทฤษฎีวิภาษวิธี ทฤษฎีการปฏิวัติทางสังคม ทฤษฎีสตรีนิยม ทฤษฎีความยุติธรรมทางสังคม และทฤษฎีการไม่ใช้ความรุนแรงทางสังคมและการเมือง เป็นต้น

สำหรับประเทศไทยทุกครั้งเมื่อเกิดวิกฤติทางการเมือง ผู้คนส่วนใหญ่หันหน้าไปหานักรัฐศาสตร์อย่างพร้อมเพรียงกัน แล้วถามว่า “นักนิติศาสตร์ท่านใดจะให้คำตอบเรื่องนี้ได้?” หรือหากไม่เป็นดังข้างต้น ผู้คนก็ให้เกียรติ นักรัฐศาสตร์ รับฟังอย่างตั้งใจตามมารยาท วัฒนธรรม และประเพณีอันดีของไทย แล้วไปถาม นักนิติศาสตร์ว่า “ข้อเสนอของนักรัฐศาสตร์รับฟังได้ไหม?” จึงไม่แปลกหากจะเห็นนักนิติศาสตร์ผลักดันนำเสนอข้อเสนอต่างๆ ของตนทางสื่อสารมวลชนทุกแขนงอย่างกว้างขวาง สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นมิติความเสื่อมศรัทธา ของผู้คนในสังคมที่มีต่อนักรัฐศาสตร์ไทย นักรัฐศาสตร์ควรมีการทบทวนตำแหน่งแห่งที่ ของสาขาวิชา

ตนเอง รวมถึงระเบียบวิธีการแสวงหาความรู้ และหันมาตั้งคำถามพื้นฐานให้มากขึ้น

ตัวแบบการวิเคราะห์การเมืองของอิสตันและตัวแบบของพาร์สันส์มีปรัชญาการแสวงหาความรู้ที่แตกต่างกัน โดยอิสตันได้ประยุกต์ทฤษฎีระบบมาใช้ในการวิเคราะห์ระบบการเมือง เขาเห็นว่าระบบการเมืองมีลักษณะความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ เช่นเดียวกับสิ่งมีชีวิตที่มีองค์ประกอบของระบบต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์ระบบหรือองค์ประกอบเหล่านั้นมีหน้าที่ของตน โดยทำหน้าที่ประสานกันอย่างชัดเจน ระบบหรือองค์ประกอบเหล่านั้นมีการดำรงอยู่แล้วชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรม มนุษย์ต้องทำความเข้าใจระบบนั้นก็จะทำให้เกิดความเข้าใจในภาพกว้างต่อไป โดยสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ต่อไป

ส่วนตัวแบบของพาร์สันส์ก็มีความคิดหรือความเชื่อไม่แตกต่างจากอิสตันมากนัก โดยอิสตันเชื่อว่าสังคมและการเมืองมีโครงสร้างของตนเอง มีองค์ประกอบที่ประกอบกันเป็นระบบ มีการจัดวางความสัมพันธ์ระหว่างกัน เขาได้รับอิทธิพลจากกลุ่มนักคิดโครงสร้างหน้าที่นิยม การทำความเข้าใจสังคมหรือการเมืองต้องเข้าใจระบบโครงสร้างและหน้าที่ของระบบหรือองค์ประกอบเหล่านั้น เนื่องจากเป็นตัวแบบที่ทำให้เข้าใจสังคมและการเมืองได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากสังคมมีความสลับซับซ้อนอย่างยิ่ง หากไม่สามารถเข้าใจโครงสร้างและการกระทำทางสังคม หรือการทำหน้าที่ของระบบของสังคมก็ยากที่จะเข้าใจระบบนั้น การวิเคราะห์เกี่ยวกับระบบการเมืองก็เช่นกัน

ผู้เขียนเห็นว่าตัวแบบระบบการเมืองของอิสตัน และตัวแบบของพาร์สันส์ นั้นวางอยู่บนพื้นฐานของปรัชญาการแสวงหาความรู้ที่เชื่อว่ามีความจริงดำรงอยู่ก่อนแล้ว มนุษย์ที่ต้องการทราบถึงความจริงหรือความรู้เหล่านั้นต้องศึกษาให้ทราบถึงโครงสร้างและการกระทำหรือรหัสบางอย่างของสังคม อันเป็นการทำความเข้าใจ

เพื่อให้ได้ตัวแบบหรือ model ซึ่งตัวแบบดังกล่าวนี้เป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจสังคมและการเมือง เป็นแนวคิดหลักของนักคิดในกลุ่มโครงสร้างหน้าที่นิยม แนวคิดนี้ได้รับการโจมตีจากนักคิดหลังสมัยใหม่ (post modernism) ว่าความรู้ความจริงไม่มีอยู่จริงและไม่ได้เป็นอย่างที่นักคิดในอดีตเสนอไว้ การสร้างตัวแบบหรือทฤษฎีทางสังคมและการเมืองจึงไม่สามารถทำได้ เนื่องจากไม่มีทฤษฎีใดที่สามารถสรุปอ้างอิงไป ทุกปรากฏการณ์อย่างที่นักคิดกลุ่มโครงสร้างหน้าที่นำเสนอไว้

สำหรับความรู้ความจริงในความคิดของนักคิดหลังสมัยใหม่นั้นไม่เชื่อในความรู้และความจริงว่าดำรงอยู่แล้ว หากแต่เชื่อว่าความรู้ความจริง เป็นสิ่งที่ไม่มีอยู่จริง หากจะมีก็มีเฉพาะสิ่งที่กำลังจะเป็นหรือสิ่งที่กำลังจะเกิดขึ้น การที่จะแสวงหาความรู้ความจริงจึงไม่สามารถทำได้ ทฤษฎีจึงไม่มีอยู่จริงและไม่สามารถที่จะนำไปใช้อธิบายหรือทำนายปรากฏการณ์ใดๆ ได้ สิ่งที่ค้นพบเป็นได้เพียงสิ่งที่อธิบายได้เฉพาะกรณีเมื่อต้องการอธิบายกรณีอื่นก็ต้องแสวงหาคำอธิบายใหม่ไปเรื่อยๆ เป็นต้น

การวิเคราะห์ทางการเมืองเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงปรากฏการณ์นั้นอย่างชัดเจน ไม่ควรอย่างยิ่งที่จะยึดถือตัวแบบที่นำเสนอข้างต้นนี้เป็นแบบอย่างอย่างมั่นคง ไม่มีความยืดหยุ่นเนื่องจากสังคมและการเมืองมีความสลับซับซ้อนและมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องที่มีอิทธิพลต่อสิ่งที่ศึกษาจำนวนมาก อันเป็นปัจจัยที่สามารถสังเกตได้และไม่สามารถสังเกตได้ อย่างไรก็ตาม การวิเคราะห์ระบบการเมืองที่เริ่มจากการประยุกต์ใช้ตัวแบบของอิสตันและพาร์สันส์มาใช้ในการวิเคราะห์ระบบการเมืองก็ยังเป็นสิ่งสำคัญ อันจะทำให้เกิดความเข้าใจระบบการเมืองได้ หากแต่ผู้วิเคราะห์ต้องใช้ความรอบคอบ ความระมัดระวังในการวิเคราะห์คำนึงถึงปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องมากมาย รวมถึง

บูรณาการใช้วิธีการวิเคราะห์ให้หลากหลายที่จะเอื้ออำนวยต่อการทำความเข้าใจระบบการเมืองต่อไป การมุ่งที่จะสร้างทฤษฎีหลักทั่วไป จึงไม่เป็นสิ่งที่ควรทำ เนื่องจากไม่สามารถทำได้ ผู้ศึกษาสามารถทำได้แต่เพียงการสร้างสมมุติฐานชั่วคราวหรือทฤษฎีชั่วคราวเท่านั้น ส่วนในการวิเคราะห์ระบบการเมือง นักรัฐศาสตร์มีความเห็นเกี่ยวกับสถานะของทฤษฎีการเมืองหรือตำแหน่งแห่งที่ของรัฐศาสตร์ เมื่อพิจารณาในมิติของทฤษฎีทางการเมืองในปัจจุบันไม่สอดคล้องกัน โดยมีความแตกต่างหลากหลายของความคิด แต่ละแนวทางก็มีความน่าสนใจในแบบของตน ทำให้นักรัฐศาสตร์รุ่นใหม่ต้องไตร่ตรองใคร่ครวญให้ดีเกี่ยวกับสิ่งที่ถือว่าเป็นความรู้ความจริงที่ได้ถูกนำเสนอมาแล้วว่ามีอะไรเหมาะสมหรือไม่อย่างไร หากไม่เหมาะสมควรปรับเปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร กระบวนการเหล่านี้เชื่อว่าจะทำให้พัฒนาการของการวิเคราะห์ระบบการเมืองมีความก้าวหน้าทางวิชาการและเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมการเมืองต่อไป

สรุปและเสนอแนะ

ระบบการเมืองเป็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทางการเมืองทั้งภายในและภายนอก โดยมีปฏิสัมพันธ์และอิทธิพลต่อกันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สิ่งแวดล้อมเป็นแรงผลักดันสำคัญในระบบมีปัจจัยนำเข้าสู่กระบวนการแปลงรูปเพื่อให้ได้ ผลผลิตของระบบ ผลผลิตก็จะได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมย้อนกลับไปในฐานะสารสนเทศที่จะปรับไปเป็นปัจจัยนำเข้าอีกครั้งและนำเข้าสู่ระบบอีกครั้งต่อไปเรื่อยๆ การวิเคราะห์การเมืองเป็นสิ่งที่เป็ประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจระบบการเมืองของประเทศต่างๆ แต่ละประเทศมีระบบการเมืองที่แตกต่างกัน การทำความเข้าใจระบบการเมืองของประเทศใดควรศึกษาระบบสภาพแวดล้อม ระบบโครงสร้างของสังคมและ

การเมืองนั้นให้เข้าใจเพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจระบบการเมือง ปัจจุบันนักรัฐศาสตร์ได้รับอิทธิพลทางความคิดในการวิเคราะห์การเมืองมาจากนักคิดสองท่าน คือ ฮิสตัน และพาร์สันส์ มาใช้ในการวิเคราะห์ระบบการเมือง ซึ่งเป็นแนวการวิเคราะห์ในเชิงโครงสร้างทางสังคมที่มีมุมมองต่อความรู้ความจริงและการดำรงอยู่ของความรู้ความจริงที่มนุษย์สามารถเข้าถึงและเข้าใจได้ การวิเคราะห์การเมืองควรมีการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หลากหลายแนวความคิดทฤษฎี โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวความคิดทฤษฎีมานุษยวิทยา จิตวิทยา

สังคมวิทยา แล้วโยงไปสัมพันธ์ในระบบของศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับมนุษยศาสตร์ จิตศาสตร์ และสังคมศาสตร์ ที่เน้นไปถึงคุณลักษณะและภาวะผู้นำ วัฒนธรรม จริยธรรม คุณธรรมและมโนธรรมของสังคม และในปัจจุบันควรนำแนวทางการวิเคราะห์ระบบการเมืองตามแนวทางของนักคิดหลังสมัยใหม่นิยมหรือแนวทางหลังโครงสร้างนิยม มาใช้ในการวิเคราะห์ระบบการเมืองด้วย เพื่อให้ได้ความรู้ความจริงที่ลุ่มลึกหลากหลายและทำให้เห็นถึงความซับซ้อนของความรู้ความจริงเหล่านั้น

บรรณานุกรม

- Dueppen, Stephen. (2012). **Equalitarian Revolution in the Savanna: The Origins of a West African Political System**. Sheffield: Equinox Publishing.
- Easton, David. (1965). **A Systems Analysis of Political life**. Chicago: University of Chicago Press.
- Easton, David. (1979). **A Framework for Political Analysis**. Chicago: University of Chicago Press.
- Easton, David. (1979). **A Systems Analysis of Political life**. Chicago: University of Chicago Press.
- Easton, David. (1981). **Political System: An Enquiry into the State of Political Science**. Chicago: University of Chicago Press.
- List, Friedrich. (2012). **National System of Political Economy**. New York: General Books LLC.
- Parsons, Talcott. (1964). **Essays in Sociological Theory**. Mankato: Free Press.
- Parsons, Talcott. (1967). **The Structure of Social Action, Vol. 1: Marshall Pareto, Durkheim**. 2nd ed. Mankato: Free Press.
- Parsons, Talcott. (1967). **The Structure of Social Action, Vol. 2**. 2nd ed. Mankato: Free Press.
- Parsons, Talcott. (1970). **Social System**. Kentucky: Routledge & Paul PLC.
- Parsons, Talcott. (2007). **Social Structure and Personality**. Mankato: Free Press.
- Ruger, Jennifer Prah. (2012). **Health and Social Justice**. Oxford: Oxford University Press.